

A0Blad



voor ouders/verzorgers van aob-leerlingen Visio Onderwijs

A0blad - jaargang 3 - oktober 2020

Inhoud

> Dank Frank!	2
> Altijd al eens een nieuwe app of gadget uit willen testen?..... Ja? Dan is dit je kans.	2
> AOB-er Arjen & ROC leerlinge Kyani	2
> Een ervaringsles voor leerkrachten in Coronatijd, kan dat?	4
> Een kijkje achter de schermen:	5
de Commissie Leerlingenzorg (CLZ) van de AOB	
> Kwaliteitskroon 2020-2021	6
> Onbeperkt leesplezier met Passend Lezen	7
> Stoepranden project	8
> Colofon.....	8

> Dank Frank!

Met mooie woorden en veel dank heeft de GMR op 23 september afscheid genomen van Frank Clement. Frank is zes jaar lang de oudervertegenwoordiger geweest van onze AOB leerlingen. Zijn eigen zoon heeft eerst op de Visio school in Rotterdam gezeten, vervolgens heeft hij begeleiding vanuit de AOB en wonen- en dagbesteding gekregen. De betrokkenheid van Frank is groot en hij noemt in zijn afscheid Visio dan ook een prachtig bedrijf met betrokken medewerkers. Wij danken Frank voor zijn inzet, zijn scherpe blik en opbouwende kritiek.



Marlous Basart neemt het stokje over van Frank als nieuwe oudervertegenwoordiger van de AOB. Wij kijken uit naar weer zo'n fijne samenwerking in de GMR!

Marlous Basart neemt het stokje over van Frank als nieuwe oudervertegenwoordiger van de AOB. Wij kijken uit naar weer zo'n fijne samenwerking in de GMR!

> Altijd al eens een nieuwe app of gadget uit willen testen? Ja? Dan is dit je kans.

Er wordt door programmeurs en ontwikkelaars veel gemaakt om het dagelijkse leven van iemand met een visuele beperking makkelijker te maken. Zo worden er apps ontwikkeld als de [Sensemath](#) en krijgen we vragen om een iWatch, Dotwatch, Feelif of een Hable te testen. Daarnaast krijgen we ook de vraag om bepaalde games te testen.

Met deze vraag komen ze dus bij het [Visio Lab](#) terecht. En om aan die vraag te kunnen voldoen zij we op zoek naar jou! Lijkt het jou leuk om eens een product te testen dat ontwikkeld is voor jou en andere leerlingen met een visuele beperking, geef je dan op via [dit formulier](#).

Wanneer wij een product hebben dat bij jou past, nemen we contact met je op om te kijken of je het kunt en wilt testen. Dus lijkt het je wat? Meld je dan aan!



> AOB-er Arjen & ROC leerlinge Kyani

Via kippen en konijnen naar een beter bewust zijn

Het mooie van mijn werk is dat je soms geconfronteerd wordt met gebeurtenissen, die je zelf niet had kunnen bedenken. Kyani, een zeer slechtziende leerling die ik begeleid, is nieuw gestart bij een ROC voor een opleiding bedrijfsleider en dierenverzorging.

Zo'n nieuwe klas kan zich natuurlijk weinig voorstelling maken hoe zij haar omgeving beleeft. Daar kun je duizenden woorden aan besteden, maar beter laat je mensen zelf ervaren. Zo kwam het dat ik op misschien wel de laatste mooi-weer-woensdag van het jaar Kyani trof in een groot, rijkelijk ingericht lokaal, vol aquaria, terraria, dieren in kooien, juffen en afwachterende klasgenoten. Het was niet voor 't eerst dat Kyani een nieuwe klas vertelde over haar visuele beperking en geroutineerd vertelde ze dan ook waarom ze het vegen van een stal beter over kan laten aan een ander. Wanneer de onderzijde van je gezichtsveld ontbreekt is het immers erg moeilijk om te kunnen zien wat er op de grond ligt.

Zij zou letterlijk op haar knieën door de stal moeten kruipen, om goed werk af te kunnen leveren. Door dit te vertellen vergroot Kyani het begrip bij haar klasgenoten op momenten dat er geveegd moet worden en zij het stokje, of in dit geval de steel, aan een ander doorgeeft. Vervolgens kregen haar klasgenoten allemaal een bewerkte bril op hun hoofd, waarmee hun gezichtsveld én gezichtsscherpte danig beperkt werd. We lazen wat teksten op papier, in verschillende grootten, kleuren en contrasten. Een laptop blijkt toch wel een onmisbaar hulpmiddel te zijn.



AOB-er Arjen met kip

En toen, in lijn met haar opleiding werden, jawel, de kippen en konijnen uit hun hokken gehaald. Eén van de docenten voelde bij het binnen lopen direct al nattigheid. Tsja, een kip wacht nu eenmaal niet het meest gunstige moment af, alvorens de behoefte te doen. Of misschien vond deze kip het juist wel een perfect moment, wie zal het zeggen. Terwijl deze docent zich ging verschonen werden de dieren op een anti slip mat op de tafels gezet en probeerden de leerlingen op hun nieuwe, beperkte wijze, contact te maken. Met de dieren, met elkaar. Met de docent, die iemand iets vraagt, maar niet aangeeft wie zij bedoelt en waar het moet gebeuren. 'Loop ook eens met een kip tussen de tafels naar daar en terug!'. En hoe lastig is het dan, als je niet weet waar daar is. Hoe hinderend, al die rond slingerende tassen op de grond!

U kunt zich voorstellen, dat geeft hier en daar wel wat hilariteit. Maar ook ontwijkgedrag. Want het is confronterend vervelend, zo'n beperkt zicht, zeker wanneer je dat niet gewend bent. Een enkeling zette dan ook graag al snel de bril weer af. Een ander klaagde over duizeligheid. Natuurlijk werd niemand gedwongen en juist ook bij deze wat snellere afhakers komt de boodschap heus wel over.

Op deze wijze een opleiding volgen, dierengedrag leren duiden, veel teksten verwerken, eigenlijk je inpassen tussen wat de wereld van jou verwacht en wat jij, ondanks die barrière die wereld allemaal te bieden hebt. Dat vergt veel extra inzet en energie, veel pro actief, probleemoplossend denken en niet bij de pakken neer gaan zitten. Maar dat wordt erkend vandaag: 'Ik kan me niet voorstellen hoe je dat allemaal doet zo' en: 'Ik heb zóveel respect voor jou', uitspraken die Kyani het gevoel geven dat het doel wel bereikt is.

Even later zit ik weer in de auto, onderweg naar een brugklasser. Ondanks het mooie ict-traject dat deze jongen doorlopen heeft de afgelopen jaren, heeft zijn klas dit véél te veel in het oog springende apparaat, nog niet kunnen bewonderen. Samen gaan we straks op zoek naar nieuwe moed. Ik begrijp hem wel, ontwijkgedrag is ook mij niet vreemd. Zo heb ik in mijn leven al een hele bucketlist afgewerkt, maar een kip, gruwel nee, zo'n tegen fladderend verendier heb ik nog nooit vastgepakt. Nee ook niet vandaag, toen de kans er was. Misschien moet ook ik toch maar een keer...

*Arjen vd Wetering
AOB Visio Zuid Nederland*

> Een ervaringsles voor leerkrachten in Coronatijd, kan dat?



Al jaren organiseert de AOB, samen met de Visio-academie, leerkrachtcurssussen met als doel kennis over te dragen aan leerkrachten in het basisonderwijs over wat hun slechtziende leerlingen nodig hebben in de klas. Een belangrijk onderdeel hiervan is het zelf ervaren.

Middels oefeningen met ervaringsbrillen beleeft de leerkracht zelf hoe het is om slechtziend te zijn, op het digibord te kijken, een leesboek te lezen, in een werkboekje te schrijven en op het schoolplein rond te lopen. Daarnaast krijgt de leerkracht volop tips over aanpassingen, hulpmiddelen en de juiste begeleiding zodat hij met een "rugzak" vol informatie weer schoolwaarts gaat.

Wat te doen in Coronatijd? De leerkrachten moeten op 1,5 afstand blijven en de groepen zijn zo klein mogelijk. Kan het dan wel plaatsvinden? Willen en mogen leerkrachten wel komen? De AOB'ers zijn met elkaar de mogelijkheden gaan bekijken om het ervaren toch vorm te geven. Hoe zag het eruit?

De theorie over visueel functioneren en een link naar een AOB-filmpje zijn 2 weken voorafgaand aan de cursus naar de cursisten gestuurd. De voorbereiding was dus thuis of op school in eigen tijd. Bij de ervaringsmiddag op de Visio school in Grave zijn de leerkrachten verdeeld in kleine groepen van maximaal 6 personen. Elke groep liep van workshop naar workshop volgens een vaste route, reinigde de handen regelmatig en gebruikte handschoenen als materialen werden aangeraakt. Ze hebben met brillen op de mogelijkheden binnen sportonderwijs en het schrijven ervaren, de sociaal emotionele ontwikkeling besproken en diverse hulpmiddelen uitgetoet. Reacties van meerdere leerkrachten: veel geleerd, dit zouden alle leerkrachten van slechtziende leerlingen verplicht moeten doen!

Wat te doen als leerkrachten niet fysiek aanwezig konden of mochten zijn?

Een aantal leerkrachten heeft via Teams deelgenomen en op afstand mee kunnen luisteren, vragen kunnen stellen en deels kunnen ervaren door met een folie voor de ogen mee te kijken. Op de foto is te zien hoe de iPad gericht staat op het digibord, terwijl AOB-er Laura informatie geeft over verlichting en de plaats in de klas van leerling en leerkracht.

Helaas dus geen gezamenlijk moment met de hele groep om ervaringen te delen, geen ontmoeting met een kopje koffie, geen tikspel, geen nabijheid om emoties af te lezen en ook geen mobiliteitservaring op de trap en in school. Maar wél heel veel positieve reacties van leerkrachten die, ondanks de noodzakelijke Corona-beperkingen, met nieuwe ideeën en handvaten onze leerlingen nog beter kunnen begeleiden op hun weg binnen het onderwijs.

Birgit Jungblut-Teunis
AOB Visio Onderwijs Zuid Nederland

> Een kijkje achter de schermen: de Commissie Leerlingenzorg (CLZ) van de AOB

Meestal ziet en merkt u er als ouder niet zoveel van, maar achter de schermen is de Commissie Leerlingenzorg van de AOB betrokken bij de begeleiding van iedere leerling. Graag geven wij u een kijkje achter de schermen: wat is de CLZ en wat doen zij precies?



Een leerling van Visio AOB krijgt onderwijs en begeleiding, aangepast aan zijn of haar visuele-, leer- en ontwikkelingsbehoeften. Om te weten wat de behoeften van de leerling zijn en of de ontwikkeling en begeleiding van de leerling nog naar verwachting verloopt, worden alle AOB leerlingen jaarlijks door de AOB'er besproken in de Commissie Leerlingen Zorg (CLZ). De AOB van Visio is opgedeeld in drie regio's: Noord, Midden en Zuid en elke regio heeft zijn eigen CLZ. De CLZ bestaat uit de schoolleider, de orthopedagoog/psycholoog, de coördinatoren, eventueel een maatschappelijk deskundige en op afroep een (oog)arts. Ouders die hun kind in de AOB-begeleiding plaatsen, geven impliciet toestemming voor periodieke besprekingen over hun kind door de CLZ.

Wanneer een AOB'er buiten deze periodieke besprekingen om advies wil inwinnen bij de CLZ over de aard en inhoud van de begeleiding, wordt dit door de AOB'er met de ouders/leerling besproken. Vragen van de AOB'er aan de CLZ kunnen van organisatorische, didactische of sociaal-emotionele aard zijn, maar kunnen ook gaan over de onderlinge samenwerking en afstemming met school, ouders of leerling.

Aan het einde van het schooljaar worden alle AOB-leerlingen met aflopende indicaties besproken en worden recente oogheelkundige, psychologische en didactische gegevens geraadpleegd om vervolgens tot een besluit te komen over wel of niet verlengen en/of aanpassen van de bestaande AOB-indicatie en eventueel arrangement. Ouders worden schriftelijk op de hoogte gesteld van dit besluit. Indien u als ouders hier vragen over heeft, dan kunt u natuurlijk contact opnemen met uw AOB'er of de CLZ.

> Kwaliteitskroon 2020-2021

Elk jaar kiest de GMR van Visio een project dat bijzondere aandacht mag krijgen of een persoon die zich meer dan gemiddeld inzet voor de doelgroep van Visio. Vorig schooljaar is de kwaliteitskroon naar een project in Haren gegaan waar een bijzondere samenwerking tussen school en zorg prachtige resultaten voor de leerlingen heeft opgeleverd.

De kwaliteitskroon is een wisseltrofee en gaat dit schooljaar 2020-2021 naar Ruud Dominicus. Ruud is sinds vele jaren sportdocent van Visio. Door zijn grote bevoegdheid en betrokkenheid bij de blinde en slechtziende sporten reiken zijn werkzaamheden inmiddels veel verder dan de Visioschool in Grave. Ruud is vaste ondersteuner voor de Ambulant Onderwijskundige Begeleiding en geeft workshops voor sportdocenten in het regulier onderwijs. Elke sportdocent kan bij de Helpdesk SportAOBvisio@visio.org terecht voor informatie.

Om ook sportend Nederland en de gehandicaptensport beter te informeren heeft Ruud de laatste jaar instructiefilmpjes gemaakt waarmee trainers en begeleiders zich kunnen bekwamen in het lesgeven aan sporters met een visuele beperking. Hierbij is Visio ook beter op de kaart gezet bij grote sportbonden als NOC-NSF, NEBAS (Ned. Bond voor Aangepast Sporten) en Uniek Sporten.

De filmpjes zijn heel toegankelijk en o.a. te vinden op

- **YouTube**, <https://www.youtube.com/watch?v=Ya6nBuGDHws>
- **Kennisportaal van Visio** (<https://kennisportaal.visio.org/nl-nl/documenten/sporten-met-een-visuele-beperking-alle-tips-en-vid>)
- **Eduvip.nl** <https://www.eduvip.nl/sporten-met-een-visuele-beperking/>

Onderwerpen zoals, tips voor de begeleiding van slechtziende sporters, trainen met blinde sporters, aanpassingen bij balsporten, aanpassingen bij tikspellen en turnen komen aan de orde. Tevens zijn er aantal sportportretten van jongeren met een visuele beperking die voetballen, skiën, paardrijden en judoën.

De GMR heeft gemeend met recht deze kwaliteitskroon voor 20-21 uit te reiken aan Ruud Dominicus. Net voor de zomervakantie heeft Ruud deze uit handen van de Directeur Onderwijs Marcel Janssen mogen ontvangen.

Wij feliciteren Ruud van harte met deze Kroon op zijn werk!





> Onbeperkt leesplezier met Passend Lezen

Genieten van mooie verhalen. Dezelfde boeken (leren) lezen die vriendjes ook lezen en meepraten over de spannende avonturen van jouw favoriete hoofdpersoon. Allemaal op de manier die het beste bij het kind past? Met de jeugdcollectie van Passend Lezen is dat geen probleem!

Op www.superboek.nl vind je de jeugdcollectie van Passend Lezen, ingedeeld op leeftijd. Zo duik je in de collectie van ruim 14.000 gesproken boeken, 100 hoorspelen, 20 tijdschriften en meer dan 3000 boeken in braille. De gesproken lectuur is te beluisteren via de website of via de gratis Daisylezer-app (voor iOS en Android). Of je bestelt het op Daisy-cd zodat het met een Daisyspeler af te spelen is. Van *Jip en Janneke*, *Mees Kees* tot aan *Dummie de Mummie*, *Divergent*, *Julius Zebra* en *Kidsweek*. Allemaal te vinden in een leesvorm naar keuze. Naast audio en braille, zijn er ook Jumboletterboeken beschikbaar. Deze boeken hebben een extra grote lettergrootte en een grotere regelafstand. De meeste Jumboletterboeken bevatten de originele illustraties. Hiermee kun je thuis oefenen met technisch lezen of gewoon genieten van een leuk verhaal.

Er is nog veel meer mogelijk binnen de collectie.

Wist je namelijk dat...:

- Er voor de allerkleinsten tastbare (voor)leesboekjes zijn? Al lezend en voelend kunnen zij met deze boekjes de wereld om hen heen op speelse wijze ontdekken, kennismaken met het brailleschrift en hun tastzin ontwikkelen. Lees meer op: www.passendlezen.nl/voeljeboekje
- Je verschillende voelbare tekeningen kunt bestellen? Van plan om naar een pretpark te gaan of benieuwd hoe het heelal eruitziet? Er zijn gratis (stads) plattegronden en (land)kaarten in reliëf beschikbaar! De teksten zijn in braille en soms in combinatie met tekst in grote letters. Lees meer op www.passendlezen.nl/reliefwerk
- Er informatieboekjes voor spreekbeurten of werstukken beschikbaar zijn? Deze informatieboeken zijn er over allerlei onderwerpen zoals dieren in de woestijn, het leven in de middeleeu-

wen of hoe huizen gebouwd worden. Natuurlijk ook leuk voor als je voor je plezier meer wilt weten. Lees meer op: www.passendlezen.nl/iguana/www.main.cls?url=informatieboekjes

- Bijna alle boeken die voor de literatuurlijst gelezen worden, beschikbaar zijn? Deze zijn ingedeeld op leeftijd en niveau: vmbo en onderbouw havo/vwo, mbo en bovenbouw havo/vwo én buitenlandse titels. Lees meer op www.passendlezen.nl/voorjelijst
- Klanten ook boeksuggesties kunnen doorgeven en gratis meedoen aan literaire acties zoals de Kinderboekenweek en Nederland Leest Junior. Lees meer op: <https://www.passendlezen.nl/iguana/www.main.cls?url=specials>

Gratis lid tot 18 jaar!

Het lidmaatschap van Passend Lezen is gratis voor iedereen met een leesbeperking tot 18 jaar. Klik hier om lid te worden.

> Stoepranden project

Veel mensen kennen nog wel het spel 'stoepranden' van vroeger. Jantje Beton heeft een tijdje geleden een projectaanvraag gedaan bij FNO voor de promotie van het spel, speciaal voor kinderen met een visuele beperking.

Dit houdt in dat niet alleen de scholen van Bartimeus en Visio van een aantal

Kerby's (stoepranden) met bijbehorende ballen worden voorzien, maar dat ook alle basisscholen waar een slechtziende leerling vanaf 7 jaar onderwijs volgt, een pakket hebben kunnen aanvragen. Op het moment dat deze nieuwsbrief uitkomt zullen ongeveer 160 scholen in Nederland voorzien zijn van een gratis stoeprandenpakket. We hopen dat iedereen er veel plezier aan gaat beleven en wie weet doet volgend jaar een leerling met een visuele beperking deel aan het NK stoepranden! <https://www.youtube.com/watch?v=w9ddkDNVdtQ&t=39s>



> Colofon

Deze nieuwsbrief wordt drie keer per jaar verspreid onder ouders/verzorgers van aob-leerlingen in geheel Nederland. Wilt u meer informatie over de nieuwsbrief?

Mail dan naar AObIad@visio.org

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan de redactie geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Aan de inhoud van de artikelen kunnen geen rechten worden ontleend. Kopiëren mag. We vinden het leuk als u in uw publicaties berichten uit deze uitgave overneemt. Neem het bericht dan wel in zijn geheel en ongewijzigd over en vermeld Visio als bron.